

Dobbeltløp på løbske budgetter

09. juli 2008 18:40 Søren Beukel Bak

Bent Flyvbjerg er gået i samarbejde med nobelprismodtager for at komme dybere ned i forklaringer på store budgetoverskridelser. Arkivfoto: Michael Koch

AAU-professor og nobelprismodtager i fælles projekt om årsag til overskridelser i byggeprojekter

Byggeprojekter i milliarddollar-klassen ender ofte med at blive langt dyrere end planlagt, til tider mange milliarder dyrere.

Det har professor Bent Flyvbjerg, Aalborg Universitet, forsket i gennem en årrække. Han har især undersøgt de politiske forklaringer på de store overskridelser.

Men der findes også psykologiske forklaringer. Dem har israelsk-amerikanske Daniel Kahneman, der modtog nobelprisen i økonomi i 2002, forsket i.

Nu har de to besluttet at arbejde sammen for at finde bedre forklaringer:

– Vi arbejder begge med at finde årsager til, at det går galt – og finde ud af, hvordan det kan fikses. Ved at arbejde sammen kan vi nå et spadestik eller to dybere, siger Bent Flyvbjerg.

Efterspørgslen på forklaringer vokser dramatisk i disse år:

– Lande som Kina og Indien har rigtig mange store projekter. Og hvor utroligt det end lyder, så oplever de endnu større overskridelser end vi kender fra Europa og USA. Derfor er vi gået i gang med også at samle data fra de nye økonomier, forklarer Bent Flyvbjerg.

Han peger blandt andet på, at IT fylder stadig mere på budgettet. Og da IT har større tendens til overskridelse end selve byggeriet i beton, opstår en risiko i anden potens.

De to forskere er blevet bragt sammen af redaktøren for Harvard Business Review, der bad dem kommentere hinandens artikler:

– Vi startede med at kritisere hinanden. Men jeg fandt ud af, at der et stort element af sandhed i hans psykologiske forklaringer – og han fandt ud af, at der et stort element af sandhed i mine politiske forklaringer. Så besluttede vi at arbejde sammen, siger Bent Flyvbjerg.

En vigtig del af samarbejdet bliver interviews med dem, der laver budgetterne:

– Vi vil vide, hvor stor efterspørgsel på nøjagtighed, de oplever. Vi vil bore os ned i det enkelte budget, forklarer han.

